

فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا

دادنامه آرای هیات عمومی

کلاس پرونده:
1748.96

شاکي:

انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی استان البرز با وکالت آقای نادر قویدل

موضوع:

ابطال دستورالعملهای شماره 1394.3.4-د.220.6648 و شماره 1394.3.4-د.220.6646 سازمان امور مالیاتی کشور

تاریخ رأی:

چهارشنبه 27 آذر 1398

شماره دادنامه:

2617

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ دادنامه: 1398.9.5

شماره پرونده: 1748.96

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکي: انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی استان البرز با وکالت آقای نادر قویدل

موضوع شکایت و خواسته: ابطال دستورالعملهای شماره 1394.3.4-د.220.6648 و شماره 1394.3.4-د.220.6646 سازمان امور مالیاتی کشور

گردش کار: آقای نادر قویدل به وکالت از انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی استان البرز به موجب دادخواستی ابطال دستورالعملهای شماره 1394.3.4-د.220.6648 شماره 1394.3.4-د.220.6646 سازمان امور مالیاتی کشور را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

" احتراماً به وکالت از انجمن دفاتر پیشخوان استان البرز به استحضار می رساند مدتی است که صنف کافی نت داران استان البرز بدون توجه به مقررات موجود در خصوص منع ارائه خدمات باجه ای اقدام به ارائه خدمات مذکور خصوصاً تنظیم اظهارنامه مالیاتی برای اشخاص کرده اند این در حالی است که ارائه این خدمات توسط دفاتر پیشخوان پس از دریافت 130 ساعت آموزش و به شک انجام می پذیرد و دخالت صنف مذکور بدون دارا بودن تخصص و مسئولیت پذیری لازم اشکالات عدیده ای را در سیستم مالیاتی کشور به وجود آورده است. مضافاً اینکه خدمات ارائه شده بر اساس قانونی ذیل الذکر مختص دفاتر پیشخوان بوده و کافی نت ها حق ادامه این خدمات را ندارند (مقررات مربوط به لزوم برون سپاری خدمات دستگاه های دولتی از طریق دفاتر پیشخوان و منع مداخله موازی): 1- مواد 37 و 38 قانون مدیریت خدمات کشوری 2- بند (پ) ماده 67 قانون برنامه ششم توسعه 3- تبصره ذیل بند 5 تصویب نامه هیات وزیران در خصوص لزوم برون سپاری خدمات دستگاه از طریق دفاتر پیشخوان و عدم ایجاد هر گونه دفاتر موازی 4- ماده 4 آیین نامه اجرایی در خصوص نحوه عملکرد دستگاه های اجرایی موضوع ماده 5 قانون مدیریت خدمات کشوری 5- بند 5 و 6 بخش فتا به کافی نت ها 6- ماده 1 آیین نامه اجرایی قانون اصناف 7- ماده 28 قانون نظام صنفی 8- نامه استانداری البرز خطاب به مدیرکل امور مالیاتی استان البرز مبنی بر ممانعت از مداخله کافی نت مربوط به دفاتر پیشخوان لذا با عنایت به مقررات فوق الذکر نظر به اینکه مداخله غیر قانونی کافی نت ها در امور مربوط به دفاتر پیشخوان که بر اساس دستورالعمل شماره 1394.3.4-د.220.6646 سازمان امور مالیاتی کشور صورت می گیرد به جهت نداشتن تخصصی و تعهد لازم موجبات ورود زیان به نظام اقتصادی و صنف پیشخوان را فراهم کرده مستنداً به ماده 34 قانون دیوان عدالت اداری نظر به فوریت، جلوگیری از ورود زیان به نظام مالیاتی کشور و صنف شاکي تقاضا دارم بدواً نسبت به صدور دستور موقت مبنی بر جلوگیری از ارائه خدمات باجه ای (تنظیم اظهار نامه مالیاتی) توسط کافی نت ها از کل امور مالیاتی استان البرز اقدام متعاقباً نسبت به ابطال دستورالعمل شماره 1394.3.4-د.220.6646 در مورد آموزش کافی نت ها که مغایر با مقررات قانونی فوق الذکر است تصمیم شایسته اتخاذ فرمایید

متن دستورالعملهای مورد اعتراض به قرار زیر است:

الف: دستورالعمل شماره 1394.3.4-د.220.6648 سازمان امور مالیاتی کشور:

" احتراماً به پیوست تصویر صورتجلسه مورخ 1394.3.2 در خصوص «تنظیم برنامه زمان بندی آموزش کاربران دفاتر پست، پیشخوان خدمات دولت و کافی نت ها برای تکمیل و ارسال الکترونیکی ا سازمان امور مالیاتی کشور» جهت استحضار و صدور دستور اقدام، ارسال می گردد. "

ب: دستورالعمل شماره 1394.3.4-د.220.6646 سازمان امور مالیاتی کشور:

" مدیر کل محترم امور مالیاتی استان ....

با سلام

احتراماً با عنایت به تصمیمات متخذه در جلسه مورخ 1394.3.2 با موضوع تنظیم برنامه زمانبندی آموزش کاربران دفاتر پست، پیشخوان خدمات دولت و کافی نت ها برای تکمیل و ارسال الکترونیکی ا سازمان امور مالیاتی کشور مقتضی است ضمن مد نظر قرار دادن مصوبات صورتجلسه مذکور دستور فرمایید در خصوص بندهای ذیل به قید فوریت اقدام گردد:

1- در راستای بند 11 صورتجلسه پیوست حداکثر تا تاریخ 1394.3.7 با اتحادهی صنف کافی نت ها در سطح استان جلسات هماهنگی برگزار و نمایندگان مربوط تا پایان وقت اداری روز دوشنبه 1394.3.11 آموزش به مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات اعلام گردد.

2- در خصوص بندهای 7 و 8 ضمن رعایت زمانبندی اعلامی هماهنگی لازم با دفتر آموزش به عمل آمده و نتیجه اقدامات انجام شده به دفتر پژوهش و برنامه ریزی اعلام گردد.- معاون پژوهش، بر امور بین الملل

1) نماینده تام الاختیار دستگاه های مجری ارائه خدمات به مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان امور مالیاتی معرفی گردند.

2) مدرسین دستگاه های مجری خدمات جهت شرکت در دوره آموزشی شامل افراد متقاضی و اطلاعات مربوط به مجوز دفتر حداکثر 48 ساعت پیش از برگزاری دوره در سیستم ثبت گردد. نمایندگان تام الاختیار دستگاه های مجری ارائه نمایند. (40 نفر مدرس در کل کشور)

3) جهت هماهنگی برای استفاده از اینترنت پست و پیشخوان نمایندگان فناوری اطلاعات دستگاه های مجری ارائه خدمات به مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان امور مالیاتی معرفی گردند.

4) اطلاعات هویتی نمایندگان مندرج در بندهای 1 ، 2 و 3 در سامانه سازمان امور مالیاتی ثبت شود.

5) اطلاعات مربوط به دفاتر متقاضی شرکت در دوره های آموزشی شامل افراد متقاضی و اطلاعات مربوط به مجوز دفتر حداکثر 48 ساعت پیش از برگزاری دوره در سیستم ثبت گردد.

6) تهدیدنامه از افراد شرکت کننده در دوره های آموزشی در خصوص رعایت ضوابط و قوانین، صحت و کامل بودن اطلاعات ارسالی و عدم امکان اعتراض شرکت کنندگان دوره به قطع سرویس ارائه خدمات سازمان امور مالیاتی دریافت گردد و MAC ADDRESS IP ADDRESS دفاتر افراد مجاز در سامانه ثبت گردد.

7) اقدامات لازم در خصوص معرفی نمایندگان ادارات کل امور مالیاتی جهت نظارت بر برگزاری دوره های آموزشی انجام شود.

8) ناظرها نسبت انجام بازدید و صدور تاییدیه برگزاری دوره آموزشی اقدام نموده و نتیجه را به دفتر آموزش اعلام نمایند.

9) نمایندگان معاونت مالیاتهای مستقیم، مالیات بر ارزش افزوده و مرکز فناوری اطلاعات طی جلسه ای نسبت به تعیین سرفصل های آموزشی و تهیه سایر مستندات لازم جهت برگزاری دوره آموزشی اقدام

10) گواهی نامه شرکت کنندگان در دوره آموزشی پس از امضاء توسط مجری ارائه خدمات برای دفتر آموزش ارسال و دفتر مذکور پس از دریافت تاییدیه ناظر اداره کل امور مالیاتی استان مربوطه نسب گواهینامه

اقدام می نماید لازم به ذکر است اعتبار گواهینامه ها تا پایان سال 1394 می باشد.

11) با توجه به عدم وجود کانون مرکزی برای صنف کافی نت ها، نامه به ادارات کل امور مالیاتی ارسال شود تا آنها نسبت به معرفی نمایندگان مذکور در بندهای 1، 2 و 3 این صورت جلسه در استان م نمایند و نتیجه را به مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات اعلام نمایند. (هر بند یک نفر)

12) دوره آموزشی برای مدرسین مجری ارائه خدمات بر اساس جدول ذیل برگزار گردد.

ردیف	نام دستگاه	روز	تاریخ
1	اتحادیه فناوران رایانه	چهارشنبه	1394.3.6
2	شرکت پست	شنبه و یکشنبه	9 و 10-1394.3
3	کانون دفاتر پیشخوان	دوشنبه و سه شنبه	11 و 12-1394.3
4	مدرسینی که از حضور در دوره ها جا مانده اند	یکشنبه و دوشنبه	17 و 18-1394.3

در پاسخ به شکایت مذکور، مدیرکل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی کشور به موجب لایحه شماره 212.23871.ص-1397.11.1 توضیح داده است که:

" در خصوص کلاسه پرونده 9601748 به شماره پرونده 9609980905801611 موضوع دادخواست انجمن صنفی کارفرمایی دفاتر پیشخوان دولت استان البرز به خواسته ابطال دستورالعمل اجرایی د مالیاتی کشور به شماره 220.6646.د-34.1394.3.4 ضمن ارسال تصویر دستورالعمل مذکور به استحضار می رساند:

1- به موجب مواد 37 و 38 قانون مدیریت خدمات کشوری دستگاه های اجرایی جهت بهبود کیفیت و کمیت خدمات به مردم به دادن خدمات به شهروندان به صورت الکترونیکی و ایجاد واحدهای خدمات الکترونیکی توسط بخش دولتی و غیردولتی در مراکز شهرستانها به منظور ارائه خدمات به شیوه الکترونیکی مکلف شده اند. مقررات آیین نامه توسعه خدمات الکترونیکی دستگاه های اجرایی (مصوب 1394.3.4.د-34.1394.3.4) ماده 4 آن هدف از الکترونیکی کردن خدمات را حذف لزوم مراجعه حضوری مردم به دستگاههای اجرایی برای دریافت خدمات دانسته است با اجرای مقررات مذکور در و خدمات الکترونیکی از طریق گوناگون (درگاه دستگاه و درگاههای محلی و سایر ابزارهای الکترونیکی) در مکانهای مختلف از جمله محل کار، منزل، کافی نت ها، دفاتر پست و دفاتر پیشخوان دولت برای پذیر است. بر این اساس، از هر طریق از جمله توسط کافی نت ها امکان ارائه ابزارهای ارتباطات الکترونیکی به مودیان برای ارائه خدمات مذکور فراهم می باشد. با توجه به امکان مراجعه مودی مالیات ها به جای استفاده از کامپیوتر شخصی، به منظور پیشگیری از اشتباهات احتمالی طی صورتجلسه پیوست شده به نامه مورد شکایت به شماره 220.6646.د-34.1394.3.4 برگزاری دوره آموزشی برای ک پست، پیشخوان اسلامی ایران، کانون دفاتر پیشخوان دولت و همچنین کافی نت ها پیش بینی شده است.

2- در بند 2 ماده 46 قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران دستگاه های اجرایی مکلف گردیده اند « کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود قابل واگذاری با برون دفاتر پستی و پیشخوان خدمات دولت که توسط بخشهای غیر دولتی اعم از خصوصی یا تعاونی ایجاد و مدیریت می شود، واگذار کنند ...» و ماده 67 برنامه پنجساله ششم توسعه دستگاه های ا واگذاری خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری و قابل واگذاری با برون سیاری و پیشخوان خدمات دولت و دفاتر ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT) روستایی (حسب مورد) م همچنین برابر ماده 14 آیین نامه توسعه خدمات الکترونیکی، اولاً امکان واگذاری خدمات قابل برون سیاری در دفاتر پیشخوان به دفاتر پستی و فناوری ارتباطات و فناوری اطلاعات (ICT) نیز وجود همان گونه که در بند اول این لایحه توضیح داده شد باتوجه به هدف الکترونیکی کردن ارائه خدمات در تسهیل ارائه خدمات و امکان مراجعه مودیان مالیاتی به کافی نت ها به جای استفاده از کامپیوتر به لحاظ نبود مانع قانونی در این خصوص، به منظور جلوگیری از بروز اشتباهات مودیان مالیاتی که برای انجام تکالیف قانونی و ایفای خدمات که به کافی نت مراجعه می کنند، برای فراهم شدن امکان مودیان ارائه آموزش لازم به واحدهای خدمات اینترنت (کافی نت) جلسه ای با حضور مسئولین و نمایندگان واحدهای آموزش، پژوهش، فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان امور مالیاتی ک پست جمهوری اسلامی ایران، کانون دفاتر پیشخوان دولت و بخش عمومی غیردولتی و اتحادیه فناوران رایانه برگزار شد. تصمیمات اتخاذی در صورتجلسه منضم به نامه مورد شکایت قید شده است.

3- به موجب ماده 7 تصویب نامه شماره 6611ت.65229هـ-128.1397.1 هیأت وزیران در اجرای تبصره 2 ماده 26 قانون اساسنامه شرکت ملی پست جمهوری اسلامی ایران مصوب 1395 آیین نامه ایجاد از دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی موضوع تصمیم نامه شماره 42401.61116-1389.3.18 لغو شده است.

4- با توجه به اینکه به موجب بند 53 قانون اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مصوب 1394.4.31 تبصره هایی به ماده 219 قانون مالیاتهای مستقیم الحاق گردیده از جمله در تبصره 2 الحاقی مقرر شد ا مالیاتی کشور مجاز است به منظور تسهیل در انجام امور مالیاتی مودیان، قسمتی از فعالیتهای خود را به استثنای تشخیص و تعیین مآخذ مالیات، دادرسی مالیاتی و عملیات اجرایی وصول مالیات غیردولتی واگذار کند. آیین نامه اجرایی موضوع تبصره یاد شده از ماده مذکور، نحوه واگذاری و انجام دادن تکالیف را مقرر کرده است. تبصره 2 ماده 219 این قانون به صورت مطلق اجازه واگذاری کفا برون سیاری به بخش غیردولتی را به سازمان داده و بند ب ماده 1 آیین نامه اجرایی موضوع این ماده اشخاص حقیقی و تعاونی و موسسات عمومی غیر دولتی یا مجامع حرفه ای صنفی را که طبق قوانین تشکیل شده اند در شمول تعریف بخش غیردولتی دانسته است. بنابراین از یک طرف با توجه به حکم تبصره 2 ماده مذکور از قانون مالیاتهای مستقیم در خصوص برون سیاری خود به جز امور احصا شده و همچنین تعریف آیین نامه اجرایی آن تبصره از بخش غیردولتی به لحاظ گستره فعالیتهای قابل برون سیاری امکان انجام آن فعالیتها را به دفاتر پیشخوان منحصر نکرد طرف دیگر خاص بودن قانون مالیاتهای مستقیم و مقررات مالیاتی نسبت به سایر قوانین و مقررات مربوط به برون سیاری در خصوص خدمات مالیاتی اظهارات شاکمی مبنی بر اینکه سازمان امور مالیاتی است فعالیتهای قابل برون سیاری را صرفاً به دفاتر پیشخوان واگذار نماید، فاقد وجاهت قانونی می باشد.

6- بر اساس بند 1 مصوبه شماره 6611ت.65229هـ-128.1397.1 هیأت وزیران «سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است با توجه به قوانین و مقررات مربوط در دوره های زمانی شش ماهه، فهرسه برنامه زمانبندی خدمات قابل برون سیاری به دفاتر پیشخوان دولت و بخش عمومی غیر دولتی را با همکاری دستگاههای اجرایی خدمات دهنده، احصا و به دستگاه های اجرایی ذی ربط و سازمان نظیر ارتباطات رادیویی ابلاغ نماید. این برون سیاری نباید مانع ارائه خدمت دستگاه ها از طریق سایر کانالهای دسترسی الکترونیکی گردد.» از آنجا که هدف از الکترونیکی کردن خدمات حذف لزوم مراجعه ح به دستگاه های اجرایی برای دریافت خدمات و در واقع فراهم آوردن موجبات تسهیل ارائه خدمات بوده و در فراز اخیر مصوبه مذکور هیأت وزیران نیز تصریح شده است: واگذاری ارائه خدمات الکترون برون سیاری به دفاتر پیشخوان دولت و بخش عمومی غیردولتی نباید مانع ارائه خدمت دستگاه مالیاتی از طریق سایر کانالهای دسترسی الکترونیکی گردد، بنابراین ارائه خدمات الکترونیکی به اشخاص کافی نت ها به منظور ارسال اظهارنامه مالیاتی مودیان به سازمان امور مالیاتی کشور مغایرتی با قوانین و مقررات مذکور ندارد.

با توجه به توضیحات پیش گفته تعیین وظایف برای دفاتر آموزش، پژوهش و برنامه ریزی همچنین مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات سازمان امور مالیاتی کشور به موجب نامه شماره 220.6646 معاونت پژوهش، برنامه ریزی و امور بین الملل و در راستای اجرایی کردن تصمیمات اتخاذی مندرج در بندهای 7 و 8 و 11 صورت جلسه مورد اشاره و به منظور پیشگیری از حدوث اشتباهات مودیان انجام وظیفه ارسال اظهارنامه مالیاتی به صورت الکترونیکی مغایر با قوانین و مقررات نبوده است لذا تقاضای رسیدگی و رد شکایت شاکمی را دارد."

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1398.9.5 با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

بر اساس جزء 2 از بند (ج) ماده 46 قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، کلیه دستگاه های اجرایی مکلفند تا پایان برنامه، خدمات قابل ارائه خود را به صورت الکترونیکی شبکه ملی اطلاعات عرضه نمایند و نیز کلیه خدمات قابل ارائه در خارج از محیط اداری خود و قابل واگذاری یا برون سیاری را به دفاتر پستی و پیشخوان خدمات دولت که توسط بخشهای غیر د خصوصی یا تعاونی ایجاد و مدیریت می شود، واگذار کنند. از این رو بر مبنای حکم قانونی فوق که در ماده 14 آیین نامه توسعه خدمات الکترونیکی دستگاه های اجرایی مصوب 1393.4.10 شورای عالی (پ) ماده 67 قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد تاکید قرار گرفته، واگذاری خدمات قابل برون سیاری دستگاه های اجرایی صرفاً به دفاتر پیشخوان خدمات دولت امکان پذیر است. بنابراین واگذاری خدمات قابل برون سیاری به کافی نت ها که در دستورالعملهای شماره 220.6648.د-34.1394.3.4 و شماره 220.6646.د-34.1394.3.4 سازمان ا کشور پیش بینی شده، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان امور مالیاتی است و مستند به بند 1 ماده 12 و ماده 88 قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 392 شود.

محمدکاظم بهرامی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری